

Στη Νάξο εκτυλίχθηκε ένα περιστατικό που θα έπρεπε να μας έχει παγώσει όλους. Σε μια από τις πιο γνωστές ταβέρνες του νησιού, τρεις οικογένειες εβραίων τουριστών, δεκατρία άτομα συνολικά, ανάμεσά τους και παιδιά, βρέθηκαν ξαφνικά στο επίκεντρο μιας δημόσιας ταπείνωσης. Ο ιδιοκτήτης σηκώθηκε πάνω από τα τραπέζια και, όπως κατέγραψε το Βήμα, τους φώναξε: «Ξεκουμπιστείτε από το εστιατόριό μου. Είναι σιωνιστές!». Άλλοι πελάτες, αντί να αντιδράσουν, χειροκρότησαν. Στο χώρο ακούστηκαν φράσεις όπως «δολοφόνοι μωρών», και η παρέα βγήκε από το μαγαζί κάτω από αποδοκimasίες. Έξω, στο πάρκινγκ, η ταπείνωση συνεχίστηκε: τους εμπόδισαν να φύγουν αν δεν πλήρωναν. Μία από τις μητέρες δήλωσε στην Daily Mail ότι «ένιωσα σαν να φορά ξανά τα κίτρινα άστρα του Ολοκαυτώματος».

Τι συνέβη λοιπόν; Μια κοπέλα της παρέας είδε μέσα στο εστιατόριο αφίσες και αυτοκόλλητα υπέρ της Παλαιστίνης, με συνθήματα όπως «Boycott Israeli apartheid». Όταν εξέφρασε τη δυσφορία της, η κατάσταση εκτροχιάστηκε. Ο εστιατοράς θεώρησε ότι η παρουσία τους αποτελεί «πρόκληση». Αντί να περιοριστεί στη διαφωνία, επέλεξε το διωγμό. Και μάλιστα με θράσος, σαν να κατείχε το δικαίωμα να απονείμει πολιτική δικαιοσύνη στο μαγαζί του.

Εδώ βρίσκεται η πρώτη μεγάλη βαρβαρότητα: άνθρωποι που ήρθαν στη χώρα μας για διακοπές βρέθηκαν να αντιμετωπίζονται σαν ύποπτοι, σαν ανεπιθύμητοι, επειδή ήταν αυτό που ήταν. Τα παιδιά τους είδαν τον πατέρα και τη μητέρα τους να αποκαλούνται δημόσια «δολοφόνοι». Αυτή είναι στέρηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας στον πιο ωμό πυρήνα της.

Κάποιοι θα πουν: «Δικό του είναι το μαγαζί, ό,τι θέλει κάνει». Αυτό είναι μια επικίνδυνη παρανόηση. Η ιδιωτική επιχείρηση που απευθύνεται στο κοινό δεν είναι πολιτικό στρατόπεδο. Όταν πουλάς φαγητό, δεν αγοράζεις το δικαίωμα να κάνεις προγραφές. Αν αύριο ένας φούρναρης αποφασίσει να μην πουλάει ψωμί σε όποιον δεν του αρέσει πολιτικά, θα το θεωρήσουμε θεμιτό; Η κοινωνία οργανώνεται πάνω στην αρχή της ισότιμης πρόσβασης, όχι στην ιδιοτροπία του κάθε ιδιοκτήτη.

Ο ίδιος ο εστιατοράς, στις δηλώσεις του στο Βήμα, επέμεινε ότι επί 26 χρόνια θεωρεί αυτονόητο δικαίωμά του να εκφράζει την αλληλεγγύη του στην Παλαιστίνη. Αλλά άλλο το να εκφράζεις άποψη και άλλο να διώχνεις ανθρώπους από το τραπέζι τους. Κανείς δεν του αφαίρεσε το δικαίωμα να κολλήσει αφίσες. Η στιγμή που το μίσος του στράφηκε στους πελάτες, εκεί ξεκίνησε ο ρατσισμός.

Κι ως δούμε την υποκρισία: ο ίδιος άνθρωπος θα είχε πρόβλημα να σερβίρει τούρκους τουρίστες, παρότι η χώρα τους κατέχει τμήμα της Κύπρου επί μισό αιώνα; Συνηθίζει να διώχνει επισκέπτες από κράτη που βομβαρδίζουν ή καταπιέζουν άλλους λαούς; Όπως οι Ρώσοι για παράδειγμα; Στοχοποίησε μόνο τους Εβραίους. Κι αυτό λέγεται αντισημιτισμός, όχι «αντισιωνισμός». Είναι η εύκολη στοχοποίηση του «αιώνιου άλλου».

Ο ίδιος δικαιολογήθηκε ότι κάποιος από την οικογένεια προσπάθησε να σκίσει ένα αυτοκόλλητο. Μα ακόμη κι αν συνέβη, η απάντηση δεν είναι δημόσια προσβολή και λιντσάρισμα. Η απάντηση είναι «παρακαλώ αφήστε το στη θέση του». Ο νόμος προβλέπει διάλογο ή, στη χειρότερη περίπτωση, ειρηνική επίλυση. Όχι κυνήγι ως το πάρκινγκ, όχι αποκλεισμό της εξόδου.

Και το πιο φρικτό: ο εστιατοράς επικαλέστηκε ότι «οι πελάτες τον στήριξαν». Μα αυτό είναι που παγώνει το αίμα: η σκηνή θυμίζει πογκρόμ, όπου το πλήθος χειροκροτούσε το διωγμό. Όταν ο όχλος χαίρεται που βλέπει άλλους να ταπεινώνονται, δεν αποδεικνύεται η αλήθεια του ισχυρότερου. Αποδεικνύεται η γύμνια του πολιτισμού.

Δεν είναι τυχαίο που η υπόθεση έγινε διεθνής είδηση και παρουσίασαν την ιστορία ως «αντισημιτικό επεισόδιο σε ταβέρνα της Νάξου». Η εικόνα της Ελλάδας χτυπήθηκε με το χειρότερο όπλο: την κατηγορία ότι η φιλοξενία μας είναι υπό όρους. Τι μήνυμα στέλνει αυτό σε μια χώρα που ζει από τον τουρισμό; Ότι πίσω από το χαμόγελο μπορεί να κρύβεται μίσος.

Η ουσία είναι απλή και σκληρή: η Νάξος έγινε θέατρο ενός μικρού πογκρόμ. Μια χώρα που βίωσε την Κατοχή, που έχασε το 87% της εβραϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης στα στρατόπεδα εξόντωσης, δεν έχει το δικαίωμα να επιτρέπει τέτοιες σκηνές. Αν το αφήσουμε να περάσει ως «παρεξήγηση», αύριο θα ξαναδούμε τέτοια φαινόμενα να επανέρχονται.

Μην καταντήσεις ποτέ σαν τον εστιατορά της Νάξου. Μην γίνεις το πρόσωπο που βάζει στίγμα πάνω σε οικογένειες επειδή είναι αυτό που είναι. Μην αφήσεις το μίσος να γίνει επαγγελματικό μενού. Γιατί όποιος σερβίρει μίσος αντί για ψωμί, στο τέλος δηλητηριάζει όχι μόνο τον εαυτό του, αλλά και τον τόπο που τον αναθρέφει.

ΠΗΓΗ: [The Books' Journal, 1.9.2025](#)